

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_044
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk jako občan
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Dělba státní moci
Pořadové číslo DUMu:	4
Stručná anotace:	Výukový materiál má za úkol žáky seznámit s jednotlivými složkami státní moci. Materiál obsahuje jejich přehled, hlavní úkol a vykonavatele. Praktická část materiálu slouží k upevnění klíčových pojmů kapitoly.
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání, 65 – 42 – M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky závěrečného testu, které slouží k upevnění a zapamatování faktických informací. Jejich cílem je správně vyřešit testové úlohy.
Výsledky vzdělávání:	Žák pochopí smysl rozdělení státní moci do třech samostatných složek, které se navzájem kontrolují a spolupracují. Pochopí, že se jedná o prvek typický pro demokracii.
Vytvořeno dne:	7. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Dělbá státní moci

Dělbá státní moci

= stav, kdy je státní moc rozdělena mezi 3 složky:

➤ ***moc zákonodárná***

➤ ***moc výkonná***

➤ ***moc soudní***

⇒ tato myšlenka se poprvé objevuje v 18. století ve spisu **O duchu zákonů** – jeho autorem je **Charles Louis de Montesquieu**

S touto problematikou také souvisí pojem **system brzd a protivah** = státní složky se vzájemně kontrolují a omezují

➤ původ má v USA, ale může se použít i na evropské země

Moc zákonodárná

= legislativa

- jejím úkolem je projednávání a schvalování zákonů
- je svěřena parlamentu (*= ústřední orgán moci zákonodárné, je demokraticky volený*)

Existují 2 typy parlamentu:

1. *jednokomorový*
2. *dvoukomorový*

Moc výkonná

= exekutiva

- jejím úkolem je uvádět v platnost zákony a vykonávat vládní agendu
- je svěřena vládě a hlavě státu
- *důležité je rozdělení rolí a pravomocí mezi vládu a hlavu státu*

Moc soudní

= jurisdikce

- jejím úkolem je kontrola dodržování zákonů, případně jejich interpretace
- je vykonávána soustavou soudů

Závěrečný test

1. Vypište činnosti, které patří k moci zákonodárné

projednávat návrh zákona, schvalovat zákon, udělovat amnestii, dohlížet na dodržování zákonů, realizovat zákony, vyslovit nedůvěru vládě

2. Uveďte názvy komor Parlamentu ČR

3. Která země používala jako první systém brzd a protivah

a) ČR

c) USA

b) Německo

d) Francie

4. Rozdělte uvedené země podle toho, zda mají jednokomorový nebo dvoukomorový parlament

Dánsko, Německo, Slovensko, USA, Velká Británie, Maďarsko

Jednokomorový parlament	Dvoukomorový parlament

Řešení závěrečného testu

1. *projednávat návrh zákona, schvalovat zákon, vyslovit nedůvěru vládě*
2. Poslanecká sněmovna, Senát
3. C (USA)
- 4.

Jednokomorový parlament	Dvoukomorový parlament
Dánsko	Německo
Slovensko	USA
Maďarsko	Velká Británie

Použitá literatura

ŘÍCHOVÁ, Blanka. Úvod do současné politologie: Srovnávací analýza demokratických politických systémů. 1. vyd. Praha: Portál, 2002, 207 s. ISBN 80-717-8628-4

DVOŘÁK, Jan. Odmaturuj! ze společenských věd. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0